

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
ПРАКТИЧНИЙ КУРС УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ

підготовки

спеціальності

освітньо-професійна програма

бакалавра

035 Філологія

Мова і література (німецька). Переклад

Луцьк 2023

Силабус нормативної навчальної дисципліни «**Практичний курс усного перекладу**» підготовки бакалавра, галузі знань «03 Гуманітарні науки», спеціальності «035 Філологія», освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробники: Зубач О. А., кандидат філологічних наук, доцент; доцент кафедри німецької філології

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

 (доц. Пасик Л. А.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри німецької філології

протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри: (доц. Зубач О. А.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Бакалавр	Нормативна: Практичний курс усного перекладу. Послідовний переклад / Синхронний переклад
Кількість годин/ кредитів 90 / 90 год. / 3 / 3 кредити		Рік навчання: 3
		Семестр: 5/6
		Лекції: 8 / 4 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські): 40 / 44 год. Лабораторні 0 год.
		Самостійна робота: 36 / 38 год. Консультації: 6 / 4 год.
Мова навчання		Українська / німецька

II. Інформація про викладачів:

Прізвище, ім'я та по батькові – *Зубач Оксана Адамівна*
Науковий ступінь – *кандидат філологічних наук*
Вчене звання – *доцент*
Посада – *доцент кафедри німецької філології*
Контактна інформація – +38 332721636; subach.oxana@vnu.edu.ua
Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Практичний курс усного перекладу» є нормативною дисципліною навчального плану факультету іноземної філології ВНУ імені Лесі Українки та складена з метою опанування навичками та прийомами та здійснення перекладу у професійній діяльності.

2. Пререквізити.

Навчальна дисципліна «Практичний курс усного перекладу» передбачає володіння державною мовою, німецькою мовою та другою іноземною мовою, знаннями з теоретичних дисциплін перекладацького напрямку.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Практичний курс усного перекладу» є набуття теоретичних знань із перекладознавства, а саме послідовного та синхронного перекладу, й розвиток практичних вмінь з метою інтерпретації та здійснення перекладу текстів різних типів та виконання перекладу на офіційних заходах.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Практичний курс усного перекладу» є ознайомлення студентів зі станом сучасного перекладознавства, з основними проблемами послідовного та синхронного перекладу з німецької мови на українську з метою практичного застосування іноземної (німецької) мови у перекладацькій та науково-дослідницькій діяльності.

4. Результати навчання (компетентності).

Практична мета навчального курсу «Практичний курс усного перекладу» полягає у формуванні у студентів загальних і фахових компетентностей:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотриманням норм літературної мови та культури мовлення.

ФК12. Здатність до організації ділової та міжкультурної комунікації.

ФК13. Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні історичні факти німецькомовних країн.

ФК14. Здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів із дотриманням лексичної, граматичної, синтаксичної і стилістичної еквівалентності та функціональної адекватності.

ФК15. Здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

Програмні результати навчання:

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН9. Характеризувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію, розуміти іншомовні соціокультурні реалії, знати й адекватно тлумачити різні зразки мовленнєвої поведінки.

ПРН10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН20. Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

ПРН21. Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.

ПРН22. Послугуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

5. Структура навчальної дисципліни. Послідовний переклад (5 семестр)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Засади вивчення послідовного перекладу.						
Тема 1. Теоретичні засади вивчення специфіки послідовного перекладу.	11	1	6	4		ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС/5
Тема 2. Послідовний переклад як засіб міжкультурної комунікації.	14	1	6	6	1	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Тема 3. Інформаційний підхід здійснення послідовного перекладу.	10	1	4	4	1	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Тема 4. Засоби послідовного перекладу	10	1	4	4	1	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Разом за модулем 1.	45	4	20	18	3	20
Змістовий модуль 2. Специфіка послідовного перекладу .						
Тема 5. Специфіка текстів різних жанрів під час послідовного перекладу.	11	1	6	4		ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Тема 6. Трансформаційні прийоми перекладу мовних одиниць під час послідовного перекладу.	10	1	4	4	1	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 15
Тема 7. Специфіка послідовного перекладу ділової комунікації .	14	1	6	6	1	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Тема 8. Труднощі та помилки під час послідовного перекладу.	10	1	4	4	1	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Разом за модулем 2.	45	4	20	18	3	20
Всього годин / балів	90	8	40	36	6	40
Види підсумкових робіт (за потреби)						
Модульна контрольна робота						
ІНДЗ (за наявності)	-					
Інше (екзамен)	-					60
Всього годин / Балів	60	10	16	30	4	100

Синхронний переклад (6 семестр)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Засади вивчення синхронного перекладу.						
Тема 1. Теоретичні засади вивчення специфіки синхронного перекладу.	7	0,5	2	4	0,5	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС
Тема 2. Синхронний переклад як засіб міжкультурної комунікації.	11	0,5	6	4	0,5	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Тема 3. Інформаційний підхід здійснення синхронного перекладу.	11	0,5	6	4	0,5	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Тема 4. Засоби синхронного перекладу. Специфіка нотування.	11	0,5	6	4	0,5	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Разом за модулем 1.	40	2	20	16	2	20
Змістовий модуль 2. Специфіка синхронного перекладу .						
Тема 5. Специфіка синхронного перекладу на офіційних заходах.	13	0,5	6	6	0,5	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Тема 6. Специфіка синхронного перекладу ділової комунікації.	13	0,5	6	6	0,5	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 15
Тема 7. Специфіка синхронного перекладу медіа комунікації .	13	0,5	6	6	0,5	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Тема 8. Труднощі та помилки під час синхронного перекладу.	11	0,5	6	4	0,5	ДС /ДБ / ІНДЗ / ІРС / 5
Разом за модулем 2.	50	2	24	22	2	20
Всього годин / балів	90	4	44	38	4	40
Види підсумкових робіт (за потреби)						
Модульна контрольна робота						
ІНДЗ (за наявності)	-					
Інше (екзамен)	-					60
Всього годин / Балів	120	10	32	70	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота передбачає такі види діяльності:

1. Ознайомлення з науковими працями українських та німецьких перекладачів.
2. Створення тематичних словників з обраної галузі для перекладу.

3. Укладання словника термінів по курсу „Практичний курс усного перекладу” та словника лексичних відповідників.
4. Укладання словника хибних друзів перекладача.
5. Виконання вправ та завдань з метою вдосконалення перекладацьких навичок.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студентів: Відвідування занять є обов’язковим. Навчання в онлайн форматі відбувається за погодженням у деканаті.

Політика щодо академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- виконання самостійних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- обов’язково посилання на джерела інформації;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
[\[https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/\]](https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: За практичні заняття студент отримує 40 балів. Перескладання модулів відбувається лише із дозволу деканату.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є екзамен (максимальна оцінка – 60 балів). Сумарна кількість балів при засвоєнні змістових модулів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку.

Поточне оцінювання має на меті перевірку рівня знань студента протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях. Максимальна оцінка за поточне оцінювання становить 40 балів.

Екзаменаційний контроль здійснюється викладачем та має на меті перевірку рівня знань здобувача освіти. Підсумковий контроль успішності складається з двох частин: 1) письмова: переклад тексту з визначенням труднощів перекладу (10 балів), виконання тестів з дисципліни (30 тестів=30 бал); 2) усна: теоретичні питання з навчальної дисципліни (20 балів).

Екзамен складається згідно з розкладом, який затверджує навчальний відділ університету. На екзамен виносяться теми з навчальної дисципліни.

Підсумкову оцінку з навчальної дисципліни без складання екзамену отримують здобувачі освіти, які успішно виконали усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни і набрали не менше 75 балів. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов’язкової присутності студента.

Якщо здобувач освіти не склав екзамен з першого разу, то другий раз він має можливість скласти викладачеві, третій раз – комісії.

Питання, які виносяться на екзамен:

1. Теоретичні засади вивчення специфіки послідовного перекладу. / Теоретичні засади вивчення синхронного перекладу.
2. Послідовний переклад як засіб міжкультурної комунікації. / Синхронний переклад як засіб міжкультурної комунікації.
3. Засоби послідовного перекладу. / Засоби синхронного перекладу.
4. Переваги та недоліки послідовного перекладу в порівнянні з синхронним..
5. Заходи, що реалізуються за допомогою послідовного перекладу. / Заходи, що реалізуються за допомогою синхронного перекладу.
6. Трансформаційні прийоми перекладу мовних одиниць під час послідовного перекладу. / Трансформаційні прийоми перекладу мовних одиниць під час синхронного перекладу.
7. Специфіка текстів під час послідовного перекладу (повідомлення, переговори, святкові заходи тощо). / Специфіка синхронного перекладу ділової комунікації, медіа комунікації т на офіційних заходах.
8. Інформаційний підхід до здійснення послідовного перекладу. Інформаційний підхід до здійснення синхронного перекладу.
9. Особливості нотування інформації. / Особливості перекладу культурно-маркованих мовних одиниць.
10. Труднощі та помилки під час послідовного перекладу. / Труднощі та помилки під час синхронного перекладу.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література

1. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу. Вид-во: Центр навчальної літератури, 2018. 470 с.
2. Гудманян А. Г., Сітко А. В., Єнчева Г. Г. Основи перекладознавства : навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
3. Застровський О. А., Застровська С. О., Зубач О. А., Пасик Л. А. Практикум з перекладу. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 137 с.
4. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. Л., 1989. 216 с.
5. Зубач О. А., Застровський О. А., Застровська С. О. Практикум з ділової комунікації. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 116 с.
6. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Вінниця : Нова книга, 2006. 592 с.
7. Ковганюк С. Практика перекладу. Харків: Наука, 1989. 219 с.

8. Копильна О. М. Практика реферативного перекладу. Київ. Видавництво Ліра-К, 2019. 136 с.
9. Кучер З. І., Орлова М. О., Ліпісівський М. Л. Галузевий переклад: німецька мова. Вінниця: Нова книга, 2018.
10. Лях О. В. Усний послідовний переклад (німецька мова): зб. вправ для формування навичок усного перекладу. Слов'янськ: ДДПУ, 2019. 61 с.
11. Максимчук В. С., Смірнова К. Г. Практикум з перекладу. Німецька мова. Київ: Університет «Україна», 2007. 351 с.
12. Набережнева Т. Є. Переклад у банківській галузі. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.
13. Назаркевич Х. Я. Основи перекладознавства = Grundkurs Translatologie : в 2 ч. Ч. 1 : Теоретичний курс : навч. посібник. Львів : Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2010.
14. Огуй О. Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. Чернівці: Рута, 2004. 256 с.
15. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису : навч. посіб. Вінниця: Нова Книга, 2020. 152 с.
16. Семотюк О. Л. Усний переклад : німецька мова. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 186 с.
17. Buntrock G., Bonnafous J., Kopyłowa G. Konferenzsprache. Leipzig : Enzyklopädie Verlag, 1983.
18. Kapp V. Übersetzer und Dolmetscher. Tübingen : A. Francke Verlag, 1991.
19. Reiß K., Hans J. Vermeer Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie. Tübingen : Max Niemeyer Verlag, 1984. 319 S.